

KALEVALA

PROLOG

En ensemble står på scenen och funderar över vad de ska hitta på. De bestämmer sig för att sjunga gamla sånger för sin publik. Såsom sångerna har sjungits men också som de aldrig sjungits.

AKT 1: VÄINÄMÖINEN OCH KANTELEN

Luftens mö Ilmatar föder fram världen och den första människan Väinämöinen. Väinämöinen funderar över livets mening. Väinämöinen sjunger. Hans sång skapar liv på jorden. Folk samlas för att lyssna till hans visdom och sång. En ung man Joukahainen vill hävda sig och utmanar Väinämöinen på sångduell. Väinämöinen sjunger ner Joukahainen i ett träsk och rädd för att dö lovar Joukahainen bort sin syster Aino till Väinämöinen. Aino vägrar gifta sig med en gammal gubbe och flyr ut i skogen och drömmer om ett annat liv. Skogens djur tröstar Aino men Aino tar sitt liv. Ainos tårar blir ett hav och Aino en fisk. Väinämöinen letar efter Aino på havet och försöker desperat fiska upp henne. Väinämöinen får upp en fisk. Av fiskskelettet gör han en kantele. Väinämöinen spelar på kantelen, gråter och är ångerfull.

AKT 2: LEMMINKÄINEN OCH KAMMEN

En mor bygger sig en son. Pojken är bra i alla avseenden utom ett. Kvinnor är nämligen hans största nöje. Lemminkäinen möter kvinnorna i Saari men lyckas inte förföra Kyllikki. Lemminkäinen är ursinnig och reser mot sin mors vilja upp till norr för att kriga och finna sig en brud i Pohja. Lemminkäinen möter Pohjas härskarinna Louhi och kräver att hon ska ge ifrån sig sin vackraste dotter. I gengäld vill Louhi att Lemminkäinen dödar Tuonelas svan. I Tuonela förförs Lemminkäinen av Svanen. Lemminkäinen slits i stycken. Moderns kam börjar blöda och hon förstår att det gått illa för hennes son. Hon reser till Pohja och gör allt för att hitta honom. Av Louhi får hon veta vart Lemminkäinen begett sig. Mamman räfsar ihop delarna av sin son i Tuonela och med hjälp av en svärm honungsbin lappar hon ihop honom. Lemminkäinen gråter i sin mors armar och saknar sitt hjärta som fortfarande ligger kvar i Tuonela.

AKT 3A: ILMARINEN OCH SAMPO

Ilmarinen är den skickligaste av smeder: han skapar såväl smycken som vapen men också himlavalvet där solen och månen hänger. Samtidigt är Ilmarinen ensam om natten och saknar mening i livet. Han beslutar sig för att smida en kvinna utav guld men hon är alldeles för het. Solen och månen råder Ilmarinen att åka till Pohja för att fria till Pohjas mö. Ilmarinen reser genom snö och is för att slutligen få syn på Pohjas mö sittande på himlavalvet. Pohjas mö verkar först mer intresserad av fåglar än av Ilmarinen. Men Louhi lovar att ge Ilmarinen sin dotter om han kan smida henne en Sampo. Ilmarinen arbetar dag som natt och slutligen har han smitt Sampo färdig. Ilmarinen får Pohjas mö och publiken bjuds in till bröllop.

PAUS: BRÖLLOP

Under pausen pågår bröllop i dagarna fem. Tjurar slaktas och öl bryggs. Sånger sjungs och tal hålls. Så småningom kallas publiken in till bröllopsceremoni.

AKT 3B: ILMARINEN OCH SAMPO FORTSÄTTNING

Bröllopsceremonin mellan Pohjas mö och Ilmarinen avbryts av Lemminkäinen som kommit för att få en del av Sampo. Louhi vägrar dela Sampo och bråk uppstår. Sampo slits i bitar. Louhi förvandlas till en örn och hämnas genom att stänga in solen och månen i berget. Folket är förtvivlat och kräver att Ilmarinen smider en ny måne och sol. Ilmarinen lyckas inte smida en sol och måne som lyser. När allt är som mörkast vaknar Guldkvinnan till liv och tröstar Ilmarinen med sin sång.

AKT 4: KULLERVO OCH KNIVEN

Mörker. Det råder krig mellan Untamoinen och Kalervoinen. Untamoinens släkt tar livet av hela Kalervosläktet. Den enda som får leva är en gravid kvinna som föder Kullervo. Kullervo hittar sin faders kniv och svär på att hämnas. Untamoinens släkt försöker ta livet av Kullervo utan att lyckas. Kullervo sänds ut i skogen för att vakta boskap. I skogen går pappans kniv sönder och Kullervo beslutar sig för att hämnas. Med sin sång förvandlar han boskapen till vilddjur som tar livet av hela Untamosläkten. Kullervo irrar runt i skogen och skriker ut sin ångest. Plötsligt möter han en kvinna i skogen. De har ett kärleksmöte. Efteråt förstår de att de är syskon och Kullervos syster tar sitt liv. Kullervo är ensam och tröstas av sin döda mor i skogen för att sedan ta sitt liv.

AKT 5: MARJATTA OCH LINGONET

Fortfarande mörker. Marjatta är den yngsta i en familj. Marjatta är inte som de andra. Hon har valt att vara flicka och vägrar gifta sig. Marjatta sänds ut i skogen för att vakta får. Där möter hon ett lingon som vill bli plockat. Lingonet rullar in i Marjattas mun. Marjatta blir gravid och föder ett barn och i detsamma återvänder solen och månen till sina forna platser. Barnet finner en kantele och spelar så vackert att alla skogens varelser kommer för att lyssna. Haren berättar att en ny ledare fötts. Väinämöinen ger sig av för gott men lämnar kvar Kantelen till Finlands folk.

EPILOG

Hela ensemblen får varsin kantele och spelar tillsammans under ledning av det lilla barnet. Ensemblen beslutar sig för att det sjungits nog. Inga fler sånger. Ensemblen är nöjd över hur de framfört sångerna och avslutar med en bugning.

